

Briļļu Daugava

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS JĒKABPILS RAJONA KOMITEJAS
UN RAJONA DARBAĻAUZU DEPUTĀTU PADOMES ORGĀNS

Nr. 51 (2689)
22. gads

Sestdien,
1962. gada 28. aprīlī

Maksā
2 kap.

Nenokavēt labākos sējas termiņus!

J. Korņevs,

Krustpils kolhozu un padomju saimniecību teritoriālās pārvaldes
galvenais agronomis

Sācies spraigais un atbildīgais ražošanas pavasara lauku darbu cēliens. Lauku darbaļaudis stājušies pie PSKP CK marta Plēnuma lēmuma īstenošanas. Apvienotā rajona kolhozu biedri un padomju saimniecību strādnieki enerģiski veic agro kultūru sēju, augsnes sagatavošanu un sējas darbus. Vairāk nekā iepriekšējos gados uz tūriem izvests organiskā mēslojuma, sējai sagatavota laba sēkla. Lai izpildītu 1962. gadam uzņemtas saistības graudu, kukurūzas un cukurbiešu ražošanā, sēja jāveic agri, labākajos agrotehniskajos termiņos, augstā kvalitātē.

Daudzas saimniecības pabeigušas, citas beidz ziemāju, pārējo graudaugu, daudzgadīgo zālāju un ganību virsmēlošanu ar minerālmēslojumu. Pirms neilga laika sāktā cukurbiešu, pupu un graudaugu sēja strauji izvērsās. Uz 23. aprīli kolhozos Dignāja, «Leņina karogs», «Padomju Latvija», «Draudzība» lielās platībās iesēti viķaužu un zirņaužu mīksti zaļbarībai un graudiem, lopbarības pupas, kāposti lopbarībai, dažādas dārzena kultūras. Plāviņu atbalsta paraugsaimniecības cukurbiešu audzētāji pirmie sāka šīs kultūras sēju.

Augsnes un gaisa temperatūra tīrums, kas necieš no lieka mitruma, pašlaik ir pietiekoša, lai agrās kultūras varētu normāli augt un attīstīties. Kolhozu «Leņina karogs», «Ozols», Dignāja, Plāviņu atbalsta paraugsaimniecības mehanizatori augsnes žūšanu paātrina, kultivējot un šķīvojot rudens arumu. Lai pauguru virsotnes pārāk nesakalstu, augsni seņt piešūc. Pamācošā pieredze šī virzienā uzkrāta Sēlijas kolhozā, Raiņa kolhoza brigādē, ko vada brigadieris b. Smekis. Seņt jau visas augstākās vietas nošūktas. Tas svarīgi arī tāpēc, ka māla pauguri ātri sakalst.

Dažās saimniecībās, tanī skaitā kolhozos «Nākotne», Leimaņi, «Stars», Laucese, «Komunārs», «Komjaunietis», Zases un Seces padomju saimniecībās prāvās platības jāuzar pavasara arums. Darbs steidzams. Tas jāpaveic īsā laikā. Ražīgi jāizmanto visi kāpurķēžu traktori. Darbs jāorganizē divās maiņās. Saimniecībām, kas šo darbu ar pašu tehniku īsā laikā nespēs paveikt, jāaicina palīgā kaimiņu kolhozu mehanizatori. Talkā kolhozniekiem dosies arī Lauku tehnikas apvienības traktori. Pavasara aršanu viņi jau veic kolhozos «Nākotne» un «Leimaņi».

Mūsu saimniecību vadītāju rīcībā ir pietiekošs daudzums traktoru, piekabes inventāra, lai organizēti un īsos termiņos pabeigtu pavasara lauku darbus. Viss atkarīgs no organizācijas, operatīvas vadības.

Sopavasār vairāk nekā jebkad agrāk jāceļ agronomu loma un atbildība. Agronomam kolhozā vai padomju saimniecībā jābūt gluži kā inženierim rūpnīcā. To prasa dzīve, šo pienākumu uzliek jaunais PSRS Ministru Padomes lēmums par lauksaimniecības speciālistu lomas palielināšanu.

Agronomu atbildīgais uzde-

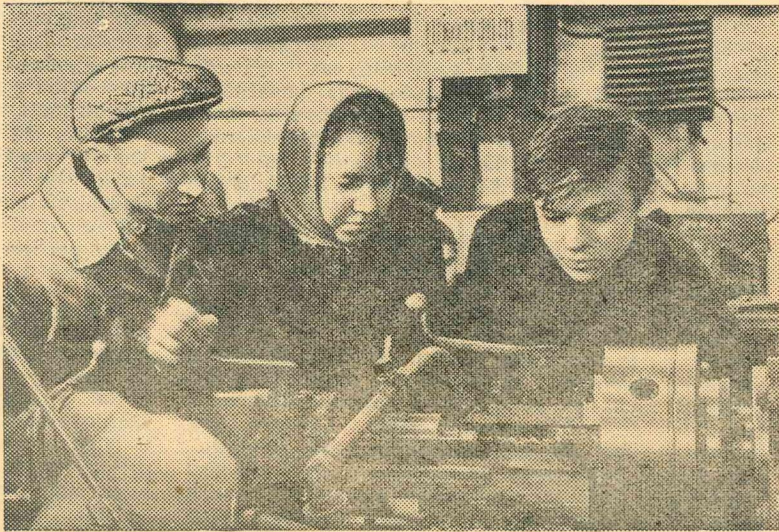
vums — stingri kontrolēt sējas norisi. Kvalitāte un termiņu ievērošana — lūk, viņa darba galvenie rādītāji. Mūsu apstākļos pākšaugi, auzu mīksti, kvieši un kviešu zirņu mīksti jāapsēj ne vēlāk par 5. maiju, kukurūzas un miežu sēja, kā arī kartupeļu stādīšana jānobeidz ap 10.—15. maiju. Sopavasār agronomam vārda tiešā nozīmē jābūt stingram un neiecietīgam kvalitātes kontroles meistaram. Sēklas kodināšana, augsnes sastrādāšana līdz smalkgraudainai struktūrai, pareiza izsējas norma un citi kvalitātes rādītāji stingri jāievēro visās saimniecībās, katram mehanizatoram.

Agronomi viens pats ar šiem pienākumiem netiks galā. Talkā jāaicina komjaunieši, komunisti, pieredzējuši kolhoznieki un strādnieki. Tiem jābūt par agronoma acīm un ausīm visās brigādēs un darba vietās. Brāķi pavasara sējas darbos nedrīkst pieļaut. Un, ja tas konstatēts, darbs nav apmaksājams.

Pieredze rāda, ka jaunie agronomi dažkārt nerīkojas principiāli, ir iecietīgi pret zemas kvalitātes darbu. Tas ir aplami un kaitē kopējai lietai. Tādēļ lauku darbu kvalitāte jāuzskata par katra agronoma goda lietu.

Un beidzot, daži vārdi par sacensību. Tā ir daudzkārt prakse pārbaudīta metode un vienmēr devusi un dod pozitīvus rezultātus. Lai tai būtu kaujinieciskais gars un tā izraisītu darba darītāju entuziasmu un enerģiju, ļoti svarīgi ātri un operatīvi parādīt veikto darbu sacensības rādītāju plāksnēs, sienas avīzēs, vietējo radiomezgli pārraidēs.

Pirmajiem soļiem lielajā darba kaujā jābūt enerģiskiem un noteiktiem. Arvien prātā jāpatur paruna: «Pavasara diena gadu baro».

Rīgas vagonu rūpnīcā ir 17. un 23. vidusskolas ražošanas bāze. Armatūras cehā izveidots skolēnu sektors.

Attēlā: ražošanas apmācības instruktors komunistiskā darba triecienieks I. Akatjevs praktiskā nodarbībā ar 23. vidusskolas audzēkņu grupu.

Padomju Savienības darbaļaudis! Cīņa par lauksaimniecības jaunu varenu kāpinājumu ir komunisma celtniecības triecienfronte, visas partijas, visas tautas uzdevums!

Cīnieties par PSKP CK marta Plēnuma lēmumu īstenošanu!

(No PSKP CK Aicinājumiem 1962. gada 1. Maijā)

Talkā nāk racionalizatori

Pavasaris atnācis, tehnika kārtībā, bet traktoriem nav pietiekošā skaitā piekabes inventāra. Kolhoza «Zelta vārpa» mehanizatori, jaunie komunisti, nevarēja ar to samierināties, bieži, kopā sanākuši, pārsprida dažādus racionalizācijas priekšlikumus. Viņu izdoma vainagojās panākumiem. Traktorists Paramons Kirilovs pārveidoja zirgu vilkmes sējmašīnu un samontēja traktoram HTZ-7 jaunu četru rindu cukurbiešu sējmašīnu. Jaunā lauksaimniecības mašīna strādā

pumā 1921 kilogramu piena dienā. Slaucējas pieliek visus spēkus, lai sekmīgi izpildītu mēneša plānu un savu saistību izpildē ierakstītu lielāku skaitli.

teicami, vienlaicīgi ar sēklām izsēj arī minerālmēslus.

Mehanizators Juris Cermenieks, sakomplektējot divas zirgu vilkmes BD-10 markas sējmašīnas, konstruēja jaunu 20 rindu graudu sējmašīnu BD-20. Minēto mašīnu samontēšanā un pielāgošanā palīdzēja kolhoza kalēji Andrejs Bajārs, Jānis Milts, metinātājs Vitalijs Milts, mehāniķis Jānis Caune. Pirmssvētku dienās mašīna izies tīrums.

A. Kucenķire,
kolhoza «Zelta vārpa»
uzskaitvede

Pa kāpjošu līkni

Salas ciema kolhozā «Vārpa» ar katru dienu pieaug piena kopieģuve, salīdzinot ar iegūto piena daudzumu šajā laikā aizvadītajā gadā. Piemēram, vēl aprīļa sākumā kāpums bija 69 kg, bet tagad tas sasniedz pat trīs centnerus vai ko-

pumā 1921 kilogramu piena dienā. Slaucējas pieliek visus spēkus, lai sekmīgi izpildītu mēneša plānu un savu saistību izpildē ierakstītu lielāku skaitli.

A. Pušpurs

PSRS sestā sasaukuma Augstākās Padomes pirmā sesija

23. aprīlī Maskavā sāka darbu PSRS sestā sasaukuma Augstākās Padomes pirmā sesija.

Pulksten 16.00 sākas palātu sēdes.

Lielajā Kremļa pili sanāca SAVIENĪBAS PADOMES deputāti. Sēžu zālē — daudz viesu, ložās — diplomātiskais korpuss, padomju un ārzemju preses pārstāvji. Valdības ložās, dedzīgu aplausu sveikti, vie-

tas ieņem Komunistiskās partijas un Padomju valdības vadītāji.

Vecāko padomes vārdā PSRS sestā sasaukuma Augstākās Padomes Savienības Padomes pirmo sesiju atklāj Savienības Padomes vecākais deputāts akadēmiķis A. ARBUZOVs.

Par Savienības Padomes priekšsēdētāju ievēlē deputātu I. SPIRIDONOVU.

Tautību Padomes sēde notika Kremļa teātrī.

Deputāti un viesi dedzīgiem aplausiem sveica Komunistiskās partijas un Padomju valdības vadītājus, kas ieradās valdības ložās.

Vecāko Padomes vārdā Tautību Padomes pirmo sesiju atklāja gados vecākais palātas deputāts O. KOSINENS.

Par Tautību Padomes priekšsēdētāju vienbalsīgi ievēlē deputātu J. PEIVI.

Pēc reglamenta apstiprināšanas abas palātas savās sēdēs vienbalsīgi pieņem šādu sesijas darba kārtību:

1. Savienības Padomes un Tautību Padomes mandātu komisiju vēlēšanas.
2. Savienības Padomes un Tautību Padomes pastāvīgo komisiju ievēlēšana.
3. Par PSRS Augstākās Padomes Prezidija dekrētu apstiprināšanu.
4. PSRS Augstākās Padomes Prezidija ievēlēšana.
5. Ziņojums par sarunām Ženēvā.
6. PSRS valdības — PSRS Ministru Padomes sastādīšana.
7. PSRS Augstākās tiesas ievēlēšana.
8. Par jaunās PSRS Konstitūcijas projekta izstrādāšanu.

(Nobeigums 2. lpp.)

LATVIJAS PSR AUGSTĀKĀS
PADOMES PREZIDIJA

DEKRĒTS

Par b. J. PEIVES ATBRIVOSANU NO LATVIJAS PSR MINISTRU PADOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJA PIENĀKUMIEM

Sakarā ar b. Jāņa Peives ievēlšanu par Padomju Sociālistisko Republikas Savienības Augstākās Padomes Tautību Padomes priekšsēdētāju atbrīvot viņu no Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja pienākumiem.

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs
J. KĀLNBERZIŅS

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija sekretārs
K. GAILIS

Rīgā, 1962. gada 23. aprīlī.

LATVIJAS PSR AUGSTĀKĀS
PADOMES PREZIDIJA

DEKRĒTS

PAR b. V. RUBENĀ IECELSANU PAR LATVIJAS PSR MINISTRU PADOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJU UN VIŅA ATBRIVOSANU NO LATVIJAS PSR MINISTRU PADOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJA VIETNIEKA PIENĀKUMIEM

Iecelt b. Vitāliju Rubenu par Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāju, atbrīvot viņu no Latvijas PSR Ministru Padomes priekšsēdētāja vietnieka pienākumiem.

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs
J. KĀLNBERZIŅS

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija sekretārs
K. GAILIS

Rīgā, 1962. gada 23. aprīlī.

PSRS Augstākās Padomes sestā sasaukuma pirmā sesija

(Turpinājums no 1. lpp.)

Pulksten 10 no rīta Lielajā Kremļa pili sākās Tautību Padomes sēde.

Deputāti un viesi ilgiem aplausiem sveica Komunistiskās partijas un Padomju valdības vadītājus.

Sēdes vadītājs — Tautību Padomes priekšsēdētājs deputāts J. PEI-VE deva vārdu Tautību Padomes mandātu komisijas priekšsēdētājam deputātam M. SIŅICAM, kas nolasi referātu. Tautību Padome vienbalsīgi pieņēma lēmumu atzīt visu līvelēto deputātu pilnvaras.

Pēc tam Tautību Padome sāka izskatīt darba kārtības trešo punktu: par PSRS Augstākās Padomes Prezidija dekrētu apstiprināšanu. Šajā jautājumā referēja PSRS Augstākās Padomes Prezidija sekretārs deputāts M. GEORGADZE. Tautību Padome vienbalsīgi pieņēma likumus par dekrētu apstiprināšanu.

Kremļa teātrī pulksten 11 no rīta sākās Savienības Padomes sēde.

Kad zālē ieradās Komunistiskās partijas un Padomju valdības vadītāji, deputāti un viesi viņus sveica ar ilgiem aplausiem.

Sēdes vadītājs — Savienības Padomes priekšsēdētājs deputāts I. SPIRIDONOVŠ deva vārdu referāta nolasišanai Savienības Padomes mandātu komisijas priekšsēdētājam deputātam L. JEFREMOVAM. Savienības Padome pieņēma lēmumu atzīt visu Savienības Padomes deputātu pilnvaras.

Savienības Padome pēc tam sāka izskatīt jautājumu par PSRS Augstākās Padomes Prezidija dekrētu apstiprināšanu. Referēja PSRS Augstākās Padomes Prezidija sekretārs deputāts M. GEORGADZE. Savienības Padome vienbalsīgi pieņēma likumus par dekrētu apstiprināšanu.

Pulksten 16 sākās PSRS Augstākās Padomes Savienības Padomes un Tautību Padomes kopējā sēde.

Vētraiņiem aplausiem deputāti un viesi uzņēma Komunistiskās partijas un Padomju valdības vadītājus, kas ieradās valdības ložās.

PSRS Augstākās Padomes partijas grupas, Savienības Padomes un Tautību Padomes vecāko padomju uzdevumā PSKP Centrālās Komitejas Prezidija locekļi deputāts G. VORONOVŠ iesniedza priekšlikumu par PSRS Augstākās Padomes Prezidija sastāvu. Viņš ierosināja ievēlēt par PSRS Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētāju PSKP Centrālās Komitejas Prezidija locekli deputātu L. BREŽNEVU, par PSRS Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētāja vietniekiem N. ORGANOVO, D. KOROTČENKO, V. KOZLOVO, J. NASRIDINOVU, I. ŠARIPOVO, G. DZOCENIDZI, M. ISKENDEROVU, J. PALECKI, I. KODICU, J. KALNBERŽINU, T. KULATOVU, M. RAHMATOVU, Š. ĀRUSANJANU, N. BAIRAMOVU un A. MIRISEPU.

Deputāts G. VORONOVŠ ierosināja ievēlēt par PSRS Augstākās Padomes Prezidija locekļiem deputātus G. ABRAMOVU, T. AHUNOVU, S. BUDJONNIJU, K. VOROSILOVO, R. GAMZATOVU, P. DEMICEVU, V. KAVUNU, A. KARTAVIHU, F. KOZLOVO, D. KUNAJEVU, K. MAZUROVO, Z. SMIRNOVO, N. PODGORNIJU, D. NURJEVO, F. TABEJEVO un V. TOLSTIKOVU. Par PSRS Augstākās Padomes Prezidija sekretāru — deputātu M. GEORGADZI.

Deputāti vienprātīgi atbalstīja G. VORONOVA priekšlikumu.

Biedrs I. SPIRIDONOVŠ paziņoja, ka Savienības Padomes un Tautību Padomes kopējās sēdes vadītājs saņēmis PSRS Ministru Padomes priekšsēdētāja deputāta N. HRUSČOVA iesniegumu, kurā teikts, ka saskaņā ar PSRS Konstitūciju un sakarā ar to, ka Augstākās Padomes izskatīšanai izvirzīts jautājums par PSRS valdības sastādīšanu, Ministru Padome nodod savas pilnvaras Augstākajai Padomei un uzskata savus pienākumus par pabeiktiem.

Pēc deputāta N. PODGORNIJA iesniegtā vairāku apgabalu un republiku deputātu grupas priekšlikuma Augstākā Padome pieņēma PSRS Ministru Padomes priekšsē-

dētāja N. Hruščova iesniegumu par PSRS valdības pilnvaru nodošanu PSRS Augstākajai Padomei, atzina PSRS Ministru Padomes darbību par pareizu un uzdeva biedram N. Hruščovam iesniegt Augstākajai Padomei priekšlikumus par PSRS valdības sastāvu.

Pēc tam sesija sāka izskatīt darba kārtības nākamā jautājumu. Referātu par sarunām Ženēvā nolasi PSRS ārlietu ministrs deputāts A. GROMIKO.

Sīki raksturodams 18 valstu atbrūpošanās komitejas darbu, b. Gromiko ar konkrētiem faktiem un piemēriem parādīja, cik daudz uzmanības mūsu zeme veltī starptautiskās dzīves priekšplānā izvirzīto problēmu atrisināšanai. Nodrošināt mierīgus apstākļus komunistiskās sabiedrības uzcelšanai Padomju Savienībā un pasaules sociālisma sistēmas attīstībai un kopā ar visām miermīlīgām tautām izglābt cilvēci no iznīcināšanas pasaules kara — lūk, galvenais uzdevums, ko padomju ārpolitikai izvirzījusi partijas Programma, kas pieņemta vēsturiskajā PSKP XXII kongresā. Cīņa par šā cildenā uzdevuma atrisināšanu noris visās diplomātiskajās frontēs, un to diendienā tieši vada mūsu partijas ģenerālā Centrālā Komiteja.

Referents uzsvēra, ka Ženēvā sadūrušās divas politikas. Padomju Savienības, Polijas, Čehoslovākijas, Rumānijas un Bulgārijas delegācijas atvedušas savu valdību priekšlikumus, kas paver ceļu uz atbrūpošanās problēmas radikālu atrisināšanu un tūlītēju līguma noslēgšanu par visu kodolieroču izmēģinājumu izbeigšanu un mūžīgiem laikiem. Ar nodomu sekmēt atbrūpošanās problēmas atrisināšanu, kā arī kodolieroču izmēģinājumu izbeigšanu Ženēvā ieradusies arī neitrālo valstu delegācijas.

Otras politikas pārstāvji — rietumvalstu delegācijas — atbraukušas Ženēvā ar pavisam citādu bagāžu: šīs valstis rīkojas tā, lai komitejā savā darbā sadurtos ar jauniem šķēršļiem ceļā uz atbrūpošanās līguma noslēgšanu — un lai tās sēdes notiktu, kodolsprādzieniem grandot.

Biedrs Gromiko plaši runāja par vispārējās un pilnīgas atbrūpošanās līguma projektu, ko Padomju valdības uzdevumā mūsu delegācija iesniedza 18 valstu komitejas pirmajā sēdē. Šis projekts, kas atspoguļo arī citu socialistisko valstu miermīlīgo politiku, radījis visdziļāko interesi komitejā pārstāvētajās neitrālajās valstīs, kuras atbalsta šā projekta pamattēzi. Un tikai pēc mēneša komitejai tika iesniegts ASV valdības dokuments, kas nosaukts par «līguma pamattēzu shēmu».

Atmaskodams NATO valstu plānus, referents uzsvēra, ka ASV priekšlikumi nebūt nenozīmē vispārēju un pilnīgu atbrūpošanos. Pārējāk sakot, tā vispār nav atbrūpošanās.

Lielu sava referāta daļu ārlietu ministrs veltīja Vācijas miera līguma noslēgšanai un stāvokļa normalizācijai Rietumbeļinē uz šā līguma pamata.

Savas runas nobeigumā A. Gromiko sacīja, ka PSRS valdība ir par nopietnām sarunām, par kontaktu turpināšanu, lai konkrētos domu apmaiņas rezultātus varētu nodot valdību vadītāju izskatīšanai. Referents izteica pārliecību, ka Padomju valdības ārpolitiskā līnija vispārējās un pilnīgas atbrūpošanās, kodolieroču izmēģinājumu un Vācijas miera noregulēšanas jautājumos radīs PSRS Augstākās Padomes vienprātīgu piekrišanu.

(TASS)

Gatavojas 1. Maija svētkiem

Liela pavasara darba rosme, gatavojoties 1. Maija svētkiem, jūtama Sēlpils astoņgadīgās skolas audzēkņu kolektīvā. Skolēni skaisti uzposuši savas skolas apkārtni. 7. un 8. klašu audzēkņi kopā ar Sēlpils kolhoza komjauniešiem šī gada 24. aprīlī apkopa 1905. gada revolucionāru un Tēvijas kara kritušo varoņu kapus. Uzveda jaunu melnzemi, dzelteno smilti, iesēja zāli, rūpīgi apgriezja dzīvžogu.

Skolēni gatavo lielu stendu ar divām nodaļām: «Mūsu čaklās rokas darbus veic» un «Mēs septiņgades tautinieki ko darām un ko veiksīm septiņgadē». Meitenes gatavo dažādas rokdarbu izstrādājumus, zēni — albumus.

Nenogurstoši skolēni ik dienas gatavo mākslinieciskās pašdarbības priekšnesumus svētku koncertam, kurš noritēs Jaunsēlpils klubā. Koncerta programmā ietilpst plaša montāža veltīta gaišajiem 1. Maija svētkiem, dziesmas meiteņu kvarteta izpildījumā, deklamācijas.

Ne mazums pūļu pieliek viss skolotāju kolektīvs, lai celtu sekmes mācībās. Skolēni, kuri regulāri apgūst mācību priekšmetus, paliek pēc nodarbībām skolā, lai, konsultējoties ar skolotājiem, sagatavotu stundas. Ikviens skolēns ir cieši apņēmies 1. Maija svētkus sagaidīt ar teicamām sekmēm mācībās.

L. Šmalce,
Sēlpils astoņgadīgās skolas direktore

Sajā gadā aktīvi darbojas Viesītes pilsētas kultūras nama mākslinieciskās pašdarbības pulciņu dalībnieki, sevišķi dramatiskā kopa, deju kolektīvs un citi.

No jauniešu deju rotas ne grūb atpazīt vecās paaudzes deju tauti, kuru vairāku deju izpildījumu atceras daudzie koncerta apmeklētāji pagājušā gada vasarā Viganes parkā pie Liepavota.

Līdz ar pavasara balsīm un sagaidot 1. Maija svētkus, pašdarbnieki kļuvusi vēl rosīgāki. Pavisam nesen ar labi iestudētu teātra izrādi vietējā kultūras nama apmeklētājus iepriecināja jaunie aktieri, kuri režisores Dz. Siliņas vadībā

bija sagatavojuši A. Vilka lugu «Apslēptie dārgumi». Dramaturgs savā lugā attēlo mūsdienu dzīvi kādā lauku rajona mūskombinātā.

Labi rūpkombināta direktoru Buku atveidoja Viesītes vidusskolas skolotājs K. Pūrens, amatnieku Gustu — namu pārvaldes darbinieks Z. Kleščevskis, kapitālistiskās pasaules uzskatu pārstāvi dīkdiēni Buka māsu Emmu — pieredzes bagātā pašdarbniece Visnoliņa.

Rosīgie pašdarbnieki uzstājās ne tikai pašu mājās, koncerti sniegti arī kaimiņos — Aknīstes tautas namā, tāpat Varnavā un citur.

U. Kadiķis

Politizglītības mācību gadu noslēdzot

Atlicis pavisam nedaudz laika līdz partijas un komjaunatnes izglītības sistēmas politpulciņu mācību gada beigām. Kā zināms, lauku rajonos tās paredzētas maija vidū. Sakarā ar to gribas pievērst partijas un komjaunatnes pirmorganizāciju, propagandistu uzmanību dažiem praktiskiem jautājumiem.

Visos politpulciņos un semināros noteikti jāsasauca pēdējā nodarbība, lai sistematizētu mācību gada laikā gūtās zināšanas par PSKP XXII kongresa materiāliem. Nodarbibā ieteicams apspriest trīs pamatjautājumus: likumsakarības pārejai no kapitalisma uz sociālismu, partijas un tautas galvenais ekonomiskais uzdevums komunisma uzcelšanā, sociālistisko sabiedrisko attiecību pāraugšana komunistiskajās un jaunā cilvēka audzināšana.

Iztirzājot pēdējā nodarbībā klausītājiem šos jautājumus, par pirmo tēmu nepieciešams sevišķu uzmanību pievērst marksisma-ļeņinisma zinātniskajam slēdzienam par kapitālisma bojā ejas nepieciešamību, par jauno etapu kapitālisma vispārējā krīzē, par spēkiem, kas cīnās par sociālisma uzvaru. Otrajā jautājumā uzmanība jākoncentrē uz komunisma materiāli tehniskās bāzes radīšanu, uz tiem konkrētiem uzdevumiem, kuri jāveic strādniekiem, kalpotājiem, kolhozniekiem, uzņēmumos, iestādēs, kolhozos un padomju saimniecībās. Nodarbibas beigās nepieciešams rezumēt visu mācību gada laikā paveikto darbu, apmainīties domām un izlemt jautājumu par to, ko katrs klausītājs mācības nākošajā gadā, izvēlēties mācību formu. Pie kam, runājot par mācībām nākošajā gadā, vajag izvirzīt centrā tādus zināšanu apgušanas veidus kā pašmācība, tās kolektīvās formas — seminārus, lai pulciņos, politiskolās nodarbotos tikai tie, kuri tiešām nevar patstā-

GRĀMATA—DRAUGS UN PADOMDEVĒJS

Trauksmainajā atomenerģijas un kosmisko lidojumu laikmetā, kad cilvēks spēris pirmos soļus zvaigžņu tālēs, kad brīnumainas pārveības notiek tepat uz Zemes, grūti iedomāties cilvēku bez grāmatas. Cilvēces lielāko dižgaru — Marksa, Engelsa, Ļeņina darbi palīdzēja un palīdz atbrīvoties no ekspluatācijas un koloniālisma jūga miljoniem cilvēku, celt jaunu, laimīgu dzīvi. Draugos ar tām vienmēr ir izcili zinātnieki un inženieri, iedvesmu no grāmatām saviem varoņdarbiem smēlās arī pirmie kosmonauti, par komunisma laikmeta cienīgiem cilvēkiem tās palīdz veidoties ikvienam no mums.

Soreiz mums būs maza saruna par Lones ciema jaunajiem komunisma cēlājiem, kam grāmata kļuvusi nešķirams draugs, labākais padomdevējs un skolotājs. Tā ir šodien raksturīga un ikdienišķa parādība, ka bibliotēkā bieži iegriežas traktorists un slaucēja, šoferis un druva kopējs, vienkārši jebkurš lauku jauniešs. Bieži jo bieži viņu sarunās izraisās domu apmaiņa, dažkārt dedzīgi strīdi par literārajiem tēliem, par jauniešu dzīvi ciemā.

Pie mums arī ir tādi puīši kā Lipsts no Zigmunda Skujiņa romāna «Kolumba mazdēls»...

— Ir arī pa kādai Jūditei...

Jaunieši min vārdus, izsaka kritiskas piezīmes — viņus savilņo jaunā komunistiskās sabiedrības cilvēka veidošanās. Kas tur neparasts, ja uzskati par to, kādam jābūt šodienas un rītdienas jauniešim, sīkumos nesakrīt? Cūkkope Melita Veidmane iztēlē redz Lipstu mazliet citādu nekā feldsere Lilijs Krīšjāne. Laukkopas Mirdzu Pupīņu un Rasmu Maizīti aizrauj Ojāra Vācieša dzeja, kas parāda dzīves krāces, kuras apiet nav laika, bet ciema izpildkomitejas sekretārei Irmāi Vivickai iepatikušās novadnieka un skolas biedra Imanā Auziņa vārsma. Galvenajā, svarīgākajā visi ir vienis prātis — sava dzīve šodien jāpārvērš katram.

Paraugu dzīvei un darbam grāmatu varoņos atrod jaunie šoferi brālī Alvis un Jānis Renerti, traktoristi Roberts Krīšjānis.

Jauniešus ļoti aizrauj varonības, pašizglītības, īstas draudzības, liela pienākuma piemēri. Traktorists Arnis Banders tos cenšas atstāt varonības un slavas pilnājos stāstījumos par Lielo Tēvijas karu. Neklātenes studente Tekla Kavja savukārt interesējas par sabiedriskā politisko un lauksaimniecības literatūru. Jaunais strādnieks Jānis Volāns ir kaislīgs makšķernieks un izlasījis visu, kas bibliotēkā pieejams par zvejniecību, makšķerēšanas sportu. Vidusskolnieks Roberts

Romanovskis labs sportists. Viņš seko visam jaunajam literatūrā par sportu. Slaucēja Elfrida Soroka, pastniece Velta Vivicka, skolnieki Skaidrite Veidmane, Genadijs Korskovs un daudzi citi jaunie lasītāji vienmēr ir draugos ar labu grāmatu. Katram no viņiem ir savi iemīļoti varoņi, iecienīti autori. Daudziem no jauniešiem jau ir prāvas personīgās bibliotēkas, visi pasūta laikrakstus, žurnālus.

Lones ciema jaunieši ir ne tikai skaistu vārdu pērļu apjūsmotāji dzejā, raksturu un cilvēku īpašību vērtētāji prozas darbos. Daudziem no viņiem grāmata ir padomdevējs un skolotājs darbā. Reizē ar romānu vai dzeju krājumiņu bieži vien jaunās lopotnes un mehanizatori pieprasa pirmindnieku pieredzes literatūru, grāmatas par jaunāko traktoru, kombainu un citu mašīnu modeļiem, tehnikas remontu un kopšanu. Jaunietes izkopj gami, mācās izprast patiesi skaisto un daļo rokdarbu un piegrieztnu grāmatās.

Grūti iedomāties, pareizi sakot, nav tāda jautājuma, uz kuru izsmērēt atbildi nespētu dot grāmata. Jaunas tāles, jaunus apvārsņus atklāj brīnišķīgais cilvēku prāts, domu, jūtu, pieredzes apkopojums — grāmata. Tā palīdzēs mūsu paaudzei uzcelt komunistisko sabiedrību un kļūt par tās cienīgiem locekļiem.

A. Rekeviča,
Lones ciema bibliotēkas vadītāja

Jaunā maiņa

22. aprīlis — V. I. Ļeņina dzimšanas diena ir svētki ikvienā pionieri vienībā. Katrs pionieris cenšas šo dienu sagaidīt ar labiem darbiem.

Ar lielu nepacietību šo dienu gaidīja arī Jēkabpils 2. vidusskolas kolektīvs. Gatavojās iestāties pionieros jaunā maiņa — oktobrēni. Vienības aktīvs sīki izplānoja, kā labāk organizēt svinīgo līniju pie V. I. Ļeņina pieminekļa.

Pulksten 16 visi vienības pionieri devās cauri pilsētai pie V. I. Ļeņina pieminekļa. Sīrsnīgāk nekā skolas pionieru sanāksmēs skanēja pulciņu priekšsēdētāju ziņojumi. Nākamie pionieri nodeva svinīgo solījumu. Viņus apsveica skolotāji, biedri. Vissiltāk klātesošie uzņēma vecā revolucionāra b. Kociņa apsveikumu.

Pēc līnijas klātesošie pulcējās kultūras namā, kur b. Kociņš izjusti stāstīja par neaizmirstamajiem tikšanās brīžiem ar V. I. Ļeņinu.

A. Vīlcāne,
LĶKS Jēkabpils RK skolu instruktore

vīgi strādāt ar grāmatu. Jāņem vērā arī tas, ka partijas un komjaunatnes politiskās izglītības sistēmā nākošajā gadā jāiesaista vairāk bezpartejiskā aktīva. Par noslēguma nodarbību dienu jāpaziņo partijas rajona komitejas propagandas un agitācijas nodaļai.

Pēc mācību gada noslēguma partijas pirmorganizāciju sekretāriem kopā ar propagandistiem ne vēlāk kā līdz 20. maijam jānodod partijas rajona komitejas propagandas un agitācijas nodaļai rakstiska atskaite par mācību gadā paveikto, kurā būtu sīki aprakstīta mācību gaita un rezultāti, tāpat piezīmes un ieteikumi politiskās izglītības darba uzlabošanai nākošajā gadā. Kopā ar partijas pirmorganizācijas atskaiti jāiesniedz partijas un komjaunatnes izglītības sistēmas politpulciņu klausītāju sastāvs nākošajam mācību gadam. Bez tam jautājums par mācību gada noslēgumu jāapsprīd partijas sapulcē, kurā jāpieņem konkrēts lēmums.

Sakarā ar mācību gada noslēgumu partijas un komjaunatnes politiskās izglītības sistēmā partijas un komjaunatnes pirmorganizāciju sekretāri nedrīkst pieļaut, ka vasaras periodā iestātos kaut kāds apstikums. Tieši otrādi — vasaras periodā jāplāno darbs tā, lai pastiprinātu politisko darbu. Visiem spēkiem jāatbalsta to partijas pirmorganizāciju ieceres, kuras vasaras periodā nodomājušas organizēt virkni teorētisku lekciju un referātu, konferences par aktuālām starptautiskā stāvokļa problēmām un komunisma celtniecības jautājumiem. Par tādām pasākumiem derētu padomāt visām partijas pirmorganizācijām.

V. Kārklīšs,
LKP Jēkabpils rajona komitejas partijas izglītības kabineta vadītājs

PAVASARIS

soļo pa laukiem

Krustpils ciema kolhozā «Lepina karogs» septiņgadē ceturtais pavasaris ienācis ar pilnām tiesībām. Lauku darbos iesaistījušies jau 11 traktori.

Diezgan akmeņaini ir ceturtais brigādes lauki Daugavas krastos. Tādēļ traktorists E. Erviks ar traktoru DT-20 un tam uzmontēto akmeņu izcēlāju novāc akmeņus no laukiem. Viņam piepalīdz arī kolhoznieks B. Deņisovs (attēlā).

Bet augsnes sagatavošanā šējai krietnākais darba veikums traktoriem V. Reizniekam, A. Golmeistaram un piekabinātajiem bb. Siliņam un Viļevkam. Kopā brigādē sastrādāti vairāk nekā 100 ha augsnes.

Čakli kultivē un šķīvo tīrumus arī traktoristi E. Ozoliņš, J. Ander-

sons, tāpat M. Jermakovičs, J. Lapīšs, P. Zālītis u. c.

Jau uz 20. aprīli kolhozs varēja ziņot par pirmajiem 16 ha, kas apsēti ar graudaugiem un pākšaugiem. Šējēju vidū ir gan mehanizators V. Reiznieks, gan M. Buķo un vēl citi. Tagad apsētās platības krietni augušas. Divi «Belarusj» markas traktori, kuru vadā J. Macanovs un V. Jukšs, izklidē kūtsmēslus uz tīrumiem. Pašu bagātāko mēslojumu saņēmuši cukurbietes un kukurūzas lauki. Cukurbietes jau apsētas 26 ha platībā.

Saimniecības mehanizatori no savas gada darbu plāna — 8610 ha mikstā arumā — jau veikuši pirmo tūkstoti. Nav sliktas sākums!

A. Krastiņa teksts
Z. Lipša foto

Lopkopji kritizē un ierosina

Katru mēnesi kolhoza «Vienība» klubā pulcējas visi lopkopji, lai kopā ar saimniecības vadību, speciālistiem nolemtu, kas veicams, lai uzlabotu darbu. Pēdējā ražošanas sapulcē par uzdevumiem šīnī saimniecības gadā runāja valdes priekšsēdētājs b. Markevičs, bet par sociālistiskās sacensības rādītājiem šī rada trīs mēnešos pastāstīja speciālisti. Pirmā vietā jau vairākus mēnešus izvirzās J. Mežaraups, kurš izslaucis no savām brūnālām vidēji 531 kg no katras, Z. Pabērza — 370 kg, Z. Bigestāne — 368 kg.

Debatēs piedalījās arī paši lopkopji, asi kritizēja saimniecības brigādierus, ka viņi neatbalsta lopkopju vajadzības. Lauku saimniekiem — brigadieriem vienmēr vajag būt ciešam kontaktam ar lopkopjiem. Slaucēja Zinaida Ukriņa pamatoti kritizēja brigadierus par to, ka laikus neierādā ganības govīm, vēl apšē piefermas laucīņus un laikus nekultivē, kā tas bijis pērn. Sogad šīs kļūdas nedrīkst atkārtoties. Pagājušā gadā 2. brigādē palika nenovākta kukurūza 0,6 ha platībā, to brigadieris b. Kurnasenkovs vienkārši apara. — Bet vai mūsu brūnālām barības bāze bija tik bagāta, ka kukurūzu varēja ieart augsne? Nē, tā bija vienkārši nolaidība, — sašutusi izteicās lopkope Lonija Laiņa.

Vērtīgu ierosinājumu deva b. Mežaraups. Sogad ierīkojami pie katras lopu novietnes nakts aploki, lai govīs varētu nepārtraukti visu vasaru atrasties svaigā gaisā. Tāpat nedrīkst aizmirst sogad ganībām dot virsmēslu. No tā, kāda būs ganību zāle, atkarīgs arī izslaukums. Tāpat jāpastiež iekārtot ganības aplokus, lai tās varētu racionāli izmantot. Tāpat b. Mežaraups ierosināja sogad sēt piefermas laucīņos tikai cukurbietes, kuras satur daudz barības vielu.

Lopkopji nolēma audzēt piefermas laucīņos cukurbietes ne mazāk kā 0,2 hektāru platībā. Tāpat vietā bija lopkopju domas, lai šajās ražošanas sapulcēs noteikti piedalītos visi laukopības brigadierī. Katrā sapulcē piedalās arī veterinārie darbinieki. Tā b. Grahaļskis pastāstīja, kā pielietojas ausu biogeināls preparāts — biostimulators.

So preparātu ar labiem rezultātiem pielietojam jau kādu mēnesi sivēnu audzēšanā un nobarošanā.

Pēc biostimulatora injicēšanas it sevišķi vārgāki sivēni manāmi atlabst, pieaug svarā.

Sanāksmēs lielu interesi izraisa partijas pirmorganizācijas sekretāra b. Timpas nolasītās politinformācijas. Tā, papildinot savas praktiskās un politiskās zināšanas, dotos darba pieredzē, mēs sekmīgi varēsim cīnīties par saimniecības augšupeju.

Dz. Galviņa,
kolhoza «Vienība» zootehniķe

Visas sabiedrības nosodījumu ierāvējiem

pa strādnieku ģimeņu aplami izpratušas savas tiesības uz piemāju dārziņiem, personīgiem lopiem. Te bija vairākas fiktīvas ģimenes, vairāku ģimenes dārziņu, neatļauta mājlopu skaita turētājas, kaut gan visi tās locekļi dzīvoja vienā namā, ēda pie viena galda, pārtika no kopējiem līdzekļiem.

Rajona izpildu komiteja izbraukuma sēdē izskatīja jautājumu par fiktīvo ģimeņu apvienošanu. Izpildu komitejas locekļu priekšā stājās Arvids Sinkins ar savu 70 gadus veco māti. A. Sinkins ar sievu pārstāvēja vienu ģimeni, viņa gados vecā māte — otru. Skaidrs, nekādu divu ģimeņu šeit nav. Ir divi piemāju zemes gabali, lopu skaits, kas paredzēts divām ģimenēm un ir viens īpašnieks — ģimenes galva Arvids Sinkins.

Dzirdot izpildu komitejas lēmumu par ģimeņu apvienošanu un attiecīgu piemājas zemes platību un lopu skaita samazināšanu, viņš bija sašutis par izdarīto «pārestību». Sinkins nekautrējās publiski apvainot savu māti. Lūk, kur noved alkatīgā ieraušanas kāre, tieksme celt personīgo labklājību uz sabiedrības rēķina.

Upenieku ģimenē kopā dzīvo četri cilvēki — tēvs, māte, precējies dēls. Ģimene dzīvo pārticīgi. Pirms pāris gadiem tās locekļi uzcēla jaunu dzīvojamo māju. Acīm redzot šeit nav nepieciešams izveidot divas atsevišķas saimniecības. Kā zināms, personīgā saimniecība (piemāju sakņu un kartupeļu dārziņi, mājlopi) ir pagaidu pasākums, kamēr kolhozi un padomju saimniecības nevar pilnīgi nodrošināt pārtikas produktus nepieciešamā sortimentā no kopējā ganāmpulka, sakņu dārziem. Kolhoziem un padomju saimniecībām nostiprinoties, ar laiku šī vajadzība atkritīs — saimniecību sabiedriskais ražošanas sektors spēš apgādāt ar lētākiem produktiem, nekā tos dod ģimenes saimniecība. Upenieku ģimenei pašlaik nav nekādas vajadzības izmantot divus ģimenes dārziņus, un tomēr Vitālijs Upenieks pieprasa izdalīt divas ģimenes saimniecības, pretējā gadījumā viņš demonstratīvi pieprasa jaunu apbūves gabalu. Te jau vairs nevar runāt par atsevišķa cilvēka vai ģimenes labklājības nodrošināšanu. V. Upenieka rīcības motīvos saskatāma savtīga iedzīvošanās kāre, mantrāusība.

Par šādu rīcību Vitālijs Upenieks pelnījis divkārtu nopelumu — kā strādnieks un kā komunisti. Pareizi rīkojās rajona padomes izpildkomiteja, noraidot viņa prasību.

Tāpat vai tamlīdzīgi jārunā arī par Melderu, Rāviņu, Masišķu, Domnieku ģimenēm, kuras minētajā rajona izpildu komitejas sēdē apvienoja. Cilvēki, kuru rocība ir tik liela, ka var iegādāties vieglās automašīnas «Volga», «Moskvičs», televizorus, nevar runāt par trūkumu. Šīs ģimenes dzīvo pārticīgi. Tomēr viņu pārticība nav nopelnīta pašu rokām vien. Daļēji viņi izmantoja tās priekšrocības, ko deva fiktīvā sadalīšanās vairākās ģimenēs. Tātad radušās nopietnas pretnas starp personīgo un sabiedrisko īpašumu. Šo cilvēku iedzīvošanās kāre skaidri saskatāma. Viņu rīcība izraisa pamatotu sašutumu pārējo ciema iedzīvotāju vidū.

Personīgo labklājību padomju sabiedrība cēl, veidojot kopu mantu, palielinot visas sabiedrības bagātību. Komunistiskā partija un valsts savukārt rūpējas par iedzīvotāju labklājību. Padomju tauta pēdējos gados saņēmusi lielus atvieglinājumus. Pietiek pieminēt daudzkārtīgos cenu pazeminājumus. Arī tagad tie turpinās. Periodiski pazemina cenas atsevišķām precēm vai to grupām. Lauksaimniecības nodokļa atcelšana, valsts pensiju palielināšana, algu palielināšana mazāk atalgotajām strādnieku kategorijām, darba dienas saīsināšana un citi pasākumi ievērojami uzlabojuši visplašāko tautas masu labklājību. Tas ir visas tautas kopējo pūli, varonīga darba rezultāts, komunistiskās rītdienas ievadījums.

Nepieilcīgā gaismā uz šī fona izskatās privātpašnieciskā iedzīvošanās kāre iestīgušie cilvēki.

Kā radās šis nenormālais stāvoklis Zases ciemā? Vai tas neliecina par nopietniem trūkumiem masu politiskajā darbā? Zases ciema padomes deputātiem, Zases padomju saimniecības partijas pirmorganizācijai nopietni jāpastrādā, lai komunisma cēlāju morāles kodeksa principi kļūtu par dzīves likumu visiem ciema iedzīvotājiem.

Zases ciema izpildu komiteja pieņēma lēmumu par fiktīvo ģimeņu apvienošanu, ko tūlīt apstiprināja rajona izpildu komiteja.

V. Pance

Ganāmpulka papildināšanai — augstražīgus dzīvniekus

Mājlopu produktivitātes paaugstināšanas pamatnosacījums ir barība, turēšanas apstākļi un šķirnes izkopšana. Izmainot dzīvniekiem turēšanas apstākļus, kā arī veicot izlases darbu, vadoties no to produktivitātes — pienīguma un tauku satura pienā, dzīvsvara, eksterjera, var panākt ražības kāpinājumu ganāmpulkā. Tā kolhozā «Uzvara» vairs audzējam tikai augstražīgo govju telītes. Sogad kolhoza slaucēja Vilma Bindere un Velta Skaba apņēmās audzēt savu govju grupu remontam pa 2 telītēm katrā. Šīs telītes atlasīja no labākām saimniecības govīm, kuras bonitēšana ieguva augstāko novērtējumu. Protams, apkopt katrai 10—11 go-

vis un izaudzēt teles vēl prasīs lopkopēm ne mazums soļu. Toties zinot, ka laba barība un rūpīga kopšana ir pamatā jauno govju ražībai, čaklās lopkopes labprāt uzņemās to audzēšanu.

Šī gada trijos mēnešos krietni kāpināta piena ieguve. Tā V. Bindere ieguvusi par 484 kg vairāk piena no katras savas brūnājas, V. Skaba — par 229 kg.

Labi strādā lopkope Dzintra Sīmane, kura no katras savas grupas pirmpienes jau ieguvusi vidēji 518 kg piena.

Dz. Rubene,
Daudzeses ciema kolhoza
«Uzvara» zootehniķe

Par celtniecības materiālu pārdošanas kārtību kolhoziem

Mūsu kolhozos notiek plaša saimniecības ēku, lopkopības fermu un dzīvokļu namu celtniecība. PSRS Ministru Padome pieņēmusi lēmumu par jaunu kārtību celtniecības materiālu pārdošanā. Kopš šā gada 1. marta celtniecības materiālus, metālu, metāla izstrādājumus kolhoziem pārdod pēc vairumtirdzniecības cenām. Sakarā ar to kolhozi, kas plaši būvējas, saņems lielu atvieglinājumu. Iegādājoties celtniecības materiālus, tie ietaupīs daudz līdzekļu.

Lai nodrošinātu nepārtrauktu apgādi ar šiem un citiem celtniecības materiāliem, to pārdošana laikā posmā no 1. marta līdz 1. jūni-

jam mūsu rajonā notiks ar patērētāju kooperācijas noliktavas un preču bāzes starpniecību. Pēc 1. jūnija celtniecības materiālus kolhozi varēs iegādāties tikai Lauku tehnikas apvienības komercirtzniecības kantora noliktavās. Patērētāju kooperācija pēc šī termiņa celtniecības materiālus pārdos tikai iedzīvotāju individuālajām vajadzībām.

Laika posmā līdz 1. jūnijam norēķini par nopirktajiem celtniecības materiāliem, metālu un metāla izstrādājumiem kolhoziem arī būs jākārt Lauku tehnikas apvienības komercirtzniecības kantori.

A. Martukāns,
RPBS tirdzniecības daļas vadītājs

KUKURŪZU—UZTURAM

Krustojot dažādas pāragras šķirnes un atlasot sēklas augus, kuri labāk nogatavojas, 35 gadus kopš nodarbojos ar kukurūzas selekciju, man ir izdevies izaudzēt agrīnu cietās (krama) kukurūzas populāciju, kura nosaukta par «Punduri».

«Punduris» ciešamj panes pavasara zemās temperatūras un nelieļas salnas. Tādēļ normālos apstākļos vieglākās augsnes to diezgan droši var sēt jau maija pirmajā dekādē.

No sadīgšanas līdz nogatavošanās sākumam — dzeltējošiem vālišu apvalkiem un stiebru galiem — «Pundurim» normālās vasarās pāriet 90 — 105 dienas. Loti siltajā 1959. gada vasarā vēlākie «Pundura» sējumi nogatavojās mazāk kā 80 dienās, skaitot no sadīgšanas.

Maija 1 dekādē sētu, vieglākās augsnes audzētu «Punduri» novākt gataviem graudiem var (atkarībā no vasaras siltuma) laikā starp 15. augustu un 15. septembri.

Kopmasas raža šai šķirnei nav augsta — 200—250 cmt no ha. No tiem ap 60—70 cmt no ha ir vāļītes (bez apvalkiem). Gaissausu graudu iznāk ap 30 cmt no ha.

Esmu daudzkārt krustojis «Punduri» ar nedaudz vēlākām šķirnēm, piemēram, Gribovas kukurūzu, «Pioņerka Severa». Labākie krustojumi nogatavojas dienas 10 pēc «Pundura», bet dod ap 400 cmt no ha kopmasas un pāri par 100 cmt no ha vāļīšu bez seglapām, gaissausu graudu tālā vizmaz 40 cmt no ha.

N. Hruščovs daudzkārt ir uzsvēris, ka arī zemeļos jācensās izaudzēt kukurūzu ar vāļītēm pilna vaska gatavībā.

Pundura ražīgākiem krustojumiem var būt nozīme šī uzdevuma risināšanā.

Daudziem nebūs zināms, ka kukurūzu lieto arī kā dārzeņi. No nogataviem kukurūzas graudiem gatavo dažādus konservus.

Parasti kā dārzeņi audzē speciālas kukurūzas šķirnes ar saldākiem graudiem.

1961. gadā Ogres izmēģinājumu stacijā un tās atbalsta punktā kolhozā «Koknese» pārbaudīja ap 60

cukura kukurūzas šķirņu paraugus. Vairums paraugu saņēmti no VTR (Vissavienības augkopības institūts) kolekcijas. Izrādījās, ka starp pārbaudāmām šķirnēm ir vairākas mūsu apstākļiem piemērotas: «Seneca 60», «North Star», «Gills», «Earlu Golden» ir tikai pāra nedēļas vēlākas par «Punduri». Šo šķirņu sēklas, domājams, varēs izaudzēt šeit pat uz vietas.

Nedaudz vēlākās šķirnes «Zarja 123», «Gold Rush» un «Populio anrik» (Moldāvijas šķirne) parasti sasniegs lietošanas gatavību. Tās var audzēt, sēklas ievēdot no dienvidiem.

Cukura kukurūzas audzēšana maz atšķiras no skābarības kukurūzas audzēšanas. Augsne vēlama pavigla, lai normālos pavasaros būtu iespējams apsēt NE VĒLĀK par maija vidu. Nedrīkst sēt tuvmā vienlaicīgi ziedošai cietai vai zobveida kukurūzai: sазiedoties tajā pašā gadā vāļītes izaugs nevis cukura tipa, bet gan cietās kukurūzas graudi. Ligzdā nedrīkst atstāt vairāk par 2 augiem, varbūt vienīgi sīkākām šķirnēm līdz trim.

Lietošanai novāc vāļītes pilna gatavības beigās, ko var redzēt pēc nomelņējušām krtknēm. Uzglabājot dau nedaudzas dienas, vāļītes zaudē daudz no savas vērtības, tādēļ jārikojas tā, lai laiks no novākšanas līdz izlietošanai būtu iespējami īss.

Vāļīšu raža (rēķinot bez apvalkiem) var būt ap 100 cmt no ha. Pārējo masu pēc vāļīšu novākšanas var ieskābēt lopbarībai.

Arī ja vēlākās šķirnes sliktākās vasarās neienāktos, kolhozs vai padomju saimniecība daudz zaudēs: nebūs: vēlākās kukurūzas šķirnes dod apmierinošu 300—500 cmt no ha lielu skābējamās kopmasas ražu.

Liekas, ka kukurūzu ieviest plašāk nekā līdz šim būtu ļoti vēlami. Tā satur ogļhidrātus, olbaltumus, taukvielas, arī vērtīgās aterosklerozī aizkavējošās nepiesātinātās taukskābes un dažādus vitamīnus, kā C, A, B1, B2.

A. Viksne,
selecionārs

I. Alfejeva

«Svētā» Paisija vārdi un darbi

Starp Jēkabpils pilsētas vecdicībnieku draudzes ticīgajiem klist uztraucošas valodas: «Nodarijuši pāri cienītēvam, apmelojuši... Visu izdomājuši baznīcas ienaidnieki, neticīgie. Svēts taču cilvēks bija: stingrs, labsirdīgs izskats... Un kādus sprediķus lasīja, kā sludināja ticību un svētu dzīvi — paklausīties un asaras nobīrs!»

... Svētulību un liekulību pauž katra burtņicas lappuse, kas atrodas mūsu priekšā! Tā runā par cilvēku apgrēcību, dod virkni receptu, kā var dievam izlūgties grēku piedošanu. Pirmā no tām — dāvanu došana un upurēšana dievamam un tā kalpiem, tad vēl — nedrīkst skūt bārdu, smēķēt, lietot alkoholiskus dzērienus un «izcelties ar savu gudrību»... Bet, lūk, vēl viena burtņica. Arī tas pats rok raksts. Pārļapojojot to, lasām: «Ercena sešnieks — pēc daudz dienām paredzamas bēdas. Zem kājām ceļš pie cilvēka, kas cenšas kaitēt jūsu dzīvē; ercena dāma — gaidāmas pārmaiņas dzīvē un neliels marjāzu apmierinājums; kārava dūzis — drīzākajā laikā gūsiet prieku. Mājās gaida darījums, kas nesīs jums ienākumu. Iecerēta lieta turpinās un vēlēšanās piepildīsies; ercena desmitnieks — lieli panākumi mīlestībā utt.

Bet tā taču «cīgāniete», visu 36 kārtu zilēšanas apzīmējumu rokasgrāmata! Tad, lūk, kā savus brīvos brīžus pavada «Paisija tētiņš!» Tikai kārtis nepareģoja, ka viņam priekšā bēdīgs ceļš «uz valsts māju» un vēlīgi mēģinājumi pārtraukt kriminālietu.

Netraucēts mierīgi viņš dzīvoja Jēkabpilī, Jurija Gagarina ielā Nr. 15, divstāvu koka ēkā, virs kuras slejas kupols ar krustu. Tā nožogota no zinkārīgo acīm ar augstu žogu un stipriem vārtiem. Šeit atrodas Jēkabpils vecdicībnieku lūgšanas nams. Pašam «svētajam tēvam» te ir komfortabls piecistabu dzīvoklis ar saimniecības telpām. Kopš 1961. gada augusta šeit dzīvoja pāris Paisijs Orlovs, dzimis 1902. gadā, viņa jaunā sieva un vecā māte.

Paisijs Orlovs, kura dzimtene ir

Suvalkas pilsēta, ne jau gadījuma pēc izvēlējās reliģiskā kulta kalpa ērkšķaino ceļu. Viņš auga garīgā tēva — vecdicībnieku mācītāja ģimenē un jau agri noprata, cik izdevīga ir šāda karjera.

Aizbraucot no Rēzeknes pilsētas, kur viņš bija Preobraženskās vecdicībnieku draudzes mācītājs, viņš, rūpējoties ne tik daudz par dvēseli, kā par miesu un savu kabatu, pakāra uz Lipušku sādžu sev līdz draudzei piederošas vērtības: piemēram, «Pokrova» svētbildi zeltā ietvarā, lentu no svētā krusta, tāpat Preobraženskās dievnama grīdas tepiķi, 25 rubļus naudas un vēl citas lietas. Visu to noskaidrojuši revīzijas komisijas locekļi Ragozins un Streļcovs, draudzes valdes locekļi Dobriņins, divdesmitnieku pārstāvi Prokofjevs, Frolovs, Anisimovs, Krivoguzovs, Grigorjevs un citas personas, kuras nevar turēt aizdomās par nodomiem un melīgiem apvainojumiem sakompromitēt kulta kalpu un savu bijušo mācītāju. Pats raksturīgākais ir tas, ka personas, kas sastādīja revīzijas aktu, negriezās vis pie dieva, lai tas sodītu viņu bijušo garīgo tēvu, bet gan nāca pie padomju varas orgāniem, lai tie ar visa likuma bardzību sodītu krāpnieku par zādzību.

Tomēr drīz vien noskaidrojās, ka «tēvs Paisijs» prot ne tikai piesavināt svešas mantas...

Lūk, izmeklētāja kabinetā sēž ārēji labsirdīgs izskats pusmūža vīrietis ar garu, rūsganu bārdu. Viņa mati iezīti ar eļļu un gludi sasukti, bet rokas — mikstas, redzams, tās nekad nav pazinušas fizisku darbu. Sākumā viņš izturas mierīgi, runa plūst tekoši un pārliecināti, nomācot klausītāju ar daudzajiem vecslāvu izteicieniem, citātiem no piemēriem no bībeles. Viņš ir nesaprašanās, izliekas dziļi apvainots. Kā gan godīgu, mierīgu un pieklājīgu ģimenes cilvēku tā var aizturēt! Viņš taču nezogot, nedzerot, dzīvojot pieticīgi un lūdzot dievu, «negēlības neciešot»...

Tikai iegrimumšas, mazās ačeles, kas slēpjas aiz biežajām uzacīm un skropstām, nemierīgi skraidelē no

vienas puses uz otru, tāpat arī klejojošais skatiens un viegli drebošas rokas uz ceļgaliem nodod istās sajūtas.

Sī gada 19. februārī Jēkabpils rajona milicijas nodaļā atveda nepilngadīgo Sergeju F., kurš tikko nebija pakļuvis zem autobusa un atradās stipri iereibušā stāvoklī.

Atskurbtūvē zēns sāka trakot, norāva sev apģērbu, lūdza dievu, dziedāja reliģiozas dziesmas un vienlaicīgi lamāja un nolādēja cienītēvu Paisiju, kas «apkaunojis viņu». No pusaudža izsaučiem varēja noprast, ka viņš ir pretdebiskās intīmās attiecībās ar Jēkabpils vecdicībnieku draudzes sludinātāju Paisiju Orlovu un tieši viņš to piedzirdījis. Otrā dienā pusaudzis tiešām pastāstīja, ka viņam bijuši intīmi sakari ar P. Orlovu, kas sākās jau 1962. gada janvārī.

Sergejs ir kādas vecdicībnieku draudzes locekles dēls. Māte regulāri apmeklēja lūgšanu namu, ievēroja visus reliģiskos rituālus, bija pazīstama ar «cienītēvu», kas uz viņas uzaicinājumu nāca arī mājās un par zināmu maksu sarīkoja «atceres brīžus» nelaiķiem vecākiem un slavināja Kristu.

Uzzinājās, ka Sergejs dzīvo atsevišķā dzīvoklī divatā ar māti, kura no 8 rītā aiziet uz darbu un atgriežas mājās vakarā, bet dēls visu dienu ir viens, «tēvs Paisijs» nopriecājās. Otrā dienā, līdzko māte aizgāja uz darbu, vecais izvirtulis devās uz F. dzīvokli, bet steigā sajauc logus un piekļauvēja pie kaimiņiem. Kaimiņš pajautāja, pie kā Orlovs atnācis. Tas teica, ka atnācis pasniegt stundas Sergejam, un kaimiņš norādīja, kur viņam iet. Redzēdams, ka zēns ir viens, Orlovs ieteica «pajokoties» un tajā dienā izdarīja pederastijas aktu ar pusaudzi. No tā laika viņš bieži nāca šurp.

Kad kaimiņi sāka pievērst uzmanību garīgā tēva pārāk biežajām vizītēm un Sergeja māte slima gulēja mājās, Orlovs ielūdza Sergeju pie sevis, pierunāja iestāties vecdicībnieku korī, apsolot lielus ienākumus.

(Nobeigums sekos)

Grāmata par reliģiju un ateismu

Mūsu dienās reliģisko pasaules uzskatu plosa dziļa krīze. Pietiek minēt kaut vai tādu raksturīgu faktu, ka pagātnē garīdzniecība zinātni pasludināja par velna darbu un zinātniekus nežēlīgi vajāja, pat fiziski iznīcināja, bet tagad visnotaļ apgalvo, ka arī zinātne esot no dieva. Šā manevra nolūks ir atfūrēt ticīgos no pārdomām, salīdzinot un vērtējot zinātni un reliģiju kā divus pretējus, nesamierināmus pasaules uzskatus. Ja jau ticēt baznīckungam, ka ir dievs, ka arī zinātne no dieva, ka starp reliģiju un zinātni nav pretrunu, tad arī nav ko pārdomāt. Tieši to grib baznīckungi.

Baznīckungu baidās no tā, ka ticīgie, iedziļinoties šajos jautājumos, saskatīs reliģiskā pasaules uzskata nepamatotību un atmetīs to, par pareizu atzīstot zinātnisko pasaules uzskatu.

Taču, lai kā manevrētu un grozītos baznīckungi, mūsdienu dzīve, zinātnes un tehnikas lielle sasniedzumi rada ticīgajiem dziļas, nopietnas šaubas par dieva un velna esamību. Arvien vairāk ticīgo apmeklē zinātniskās lekcijas, lasa zinātniskās grāmatas, meklē atbildes uz vēl neskaidro. Liels ieguvums visiem, kas interesējas par reliģijas un ateisma jautājumiem, ir Latvijas Valsts izdevniecības nesen klajā laistā «ATEISTA ROKASGRĀMATA».

Grāmatas sastādīšanā piedalījies 20 zinātnes darbinieki, tai skaitā 14 zinātnu kandidāti, vairāki docenti, profesori. Rokasgrāmatas atbildīgais redaktors ir vēstures zinātnu doktors profesors S. Kovalovs. Pēc materiāla iekārtojuma grāmatai ir enciklopēdijas raksturs. Tajā lasītājs atradīs īsas, saturīgas

un konkrētas atbildes uz visiem svarīgākajiem reliģijas un zinātniskā ateisma jautājumiem.

Pirmā nodaļa — reliģijas izcelšanās — sākas ar iztirzājumu par reliģijas definīciju. Termins «reliģija» cēlies no latīņu vārda «religio», kas burtiski nozīmē — «saistība». Pēc ticīgo domām, cilvēka saistība ar mitisko dievu veido reliģijas galveno daļu. Tālāk uzzinām, ka angļu etnogrāfs Frēzers reliģiju definēja kā «cilvēkam pāri stāvošo spēku iezēlināšanu vai dabūšanu savā pusē». Taču reliģijas būtību pareizi definējusi tikai marksistiski-lenīniskā zinātne: «Ikkatra reliģija taču ir tikai to ārējo spēku fantastisks atspoguļojums cilvēku galvās, kuri valda pār viņiem viņu ikdienas dzīvē, — atspoguļojums, kurā zemes spēki iegūst pārdabisku spēku veidu».

«Reliģijas izcelšanās teorijas», «Cilvēces vēstures posms, kurā nebija reliģijas», «Reliģijas agrinās formas», «Totēisms», «Animisms», «Maģija», «Rāžošana maģija». Tāda ir daļa no jautājumiem, kas vēl iztirzāti grāmatas pirmajā nodaļā.

Nākamā nodaļa «Galvenie reliģijas virzieni» iepazīstina lasītājus ar visām nozīmīgākajām pasaules reliģijām. Šīs nodaļas materiāli rāda, ka dažādi cilvēku dzīves apstākļi nosaka atšķirības reliģiskajos ticējumos, bet reliģijas būtība visur ir viena un tā pati. Nodalījumā «Celsa «Patiesais vārds» — lasītājs uzzinās, kas Celsa savā darbā, kas sarakstīts ap 175. gadu, pastāsta, ka viņam gadījies redzēt daudzus kristiešu «prāviešus», kuri, kad viņš tos pieķēris melos, atzinušies, ka paši izdomājuši savas runas.

Daudz interesanta lasītājs uzzinās nodaļā «Par reliģiskām grā-

matām». Tās bībeles grāmatas, ko baznīca atzīst par neapšaubāmi svētām, veido tā saucamo kanonu, t. i., stingri fiksētu svēto grāmatu komplektu. Tām piedēvēts «dieva iedvesmojums». Šai nodaļā dots bagāts faktiskais materiāls par to, kā radušās bībeles grāmatas. Šis materiāls pārliecinoši parāda, ka grāmatas radušās bez kāda iedvesmojuma, ka tās gan atspoguļo sava laika vēsturiskos apstākļus, taču stipri fantāstiskā, sagrozītā veidā. Piemēram, bībelē teikts, ka ebreji ķēņinām Dāvidam devuši darīkus. Tās ir persiešu monētas, ko izlaida ķēņinš Dārijs. Taču Dārijs dzīvoja un darīki tika izlaisti 500 gadu pēc Dāvida nāves. Kā gan ebreji tos varēja nest un dot Dāvidam? Izrādās, ka bībeles autori uzrakstījuši šo grāmatu vismaz pēc 500 gadu veciem nostāstiem, visu sajaucot mudzekli un pierakstot reliģiska satura fantastiskus piegudrojumus, kuriem vēl šodien akli tic daļa cilvēku, kam sveši vēstures fakti.

Grāmatas pielikumā ir bagāts ilustrāciju krājums, kas palīdz izprast grāmatā apgaismotos jautājumus. Vienā no ilustrācijām redzam zinātnieci Ipatijas nogalināšanu, ko 415. gadā izdarīja mūki, izpildot patriarha Kirila pavēli. Te uzskatāmi redzam, kā baznīcas kalpi ar krustu rokā dieva vārdā vērsās pret zinātni un zinātniekiem, kuri, kā viņi tagad cenšas apgalvot, taču arī esot no dieva. Divains gan šis dievs! Tik divains un neizprotams, ka katram ticīgajam vajadzētu nopietni padomāt, ka tāds divains dievs iespējams tikai tāpēc, ka viņa nemaz nav. Baznīcas kalpi ikreiz cenšas dievu veidot tādu, kāds viņiem attiecīgajā laikā ir visnoderīgākais.

Grāmatā atrodams bagāts faktiskais materiāls pārdomām par reliģijas un zinātniskā ateisma jautājumiem, un to ieteicams izlasīt ikvienam.

E. Eglājs

Fiziskā kultūra un sports

Pirmie vārti!

Attēla: pirmo sacensību uzvarētāja — Viesītes pilsētas komanda.

V. Beļeviča foto

Aizvadītās svētdienas pēcpusdienā Jēkabpils pilsētas stadionā notika pirmās šā gada futbola sezonas atklāšanas sacensības — pirms daudzajām meistarsacensību spēlēm gan republikas, gan plašā rajona mērogā.

Pirmās laukumā devās Jēkabpils 11. ATK sastādītās un viesu — Viesītes pilsētas komandas. Jau spēles sākumā iedegās interesanta un spraiga cīņa.

Pirmos vārtus gūst viesītieši, bet, spēlējot pa vējam, laukuma saimnieki puslaika beigās rezultātu izlīdzina. Otrajā puslaikā spēlē kļūst vēl spraigāka, Viesītes futbolisti gūst divus, bet zaudē tikai vienus vārtus, noslēdzot spēli ar rezultātu 3:2 savā labā.

Pēc pirmās spēles laukumā dodas Jēkabpils rūpkombināta izlases un Daugavas labā krasta (Krustpils) izlases komandas.

Rūpkombināta izlases komandai, tāpat kā pērn, priekšā atbildīgas sacensības Zemgales zonā, kuras sāksies maija vidū. Līdz šim laikam rajona futbola federācijas prezidijam un komandas sabiedriskajam trenerim H. Ginsburgam jāveic visi priekšdarbi, lai pilnīgi tiktu nokomplektēta komanda un tā regulāri trenētos.

Pārējām rajona komandām priekšā daudzās interesantas sacensības rajona mērogā, un vispirms — rajona meistarsacīkstes, kuras sāksies 6. maijā.

U. Spure

Meža un dārzu dienu uzdevumi

Atkal klāt meža un dārzu dienas, kas aicina dabas draugus sabiedriskajās talkās. Šī tradīcija ar katru gadu iegūst dziļāku jēgu un aptver plašākus uzdevumus. Tanis ietilpst ne tikvien dabas bagātību atjaunošana un papildināšana, bet arī dabas aizsardzības propaganda.

Strauji attīstoties tautas saimniecībai, notiek nemītīga apkārtnes pārveidošana. Lai izveidotu mūsu laikmetam atbilstošu kultūras ainavu, jaunie veidojumi — celtnes, stadioni, ceļi sasaistāmi ar dzīvo dabu. Tāpēc apzaļumošanas darbiem jāklūst par vienu no galvenajiem meža un dārzu dienu uzdevumiem. Sogad jāizveidojam no tām kļūdām, kas apzaļumošanas darbos tikai pieļautas iepriekšējos gados, proti, no apstādījumu nepārdomātas iekārtošanas un mazvērtīga stādāmā materiāla lietošanas. Ja piemājas zemes var apstādīt pēc stādītāja gaumes, tad sabiedriskie apstādījumi iekārtojami pēc daļdarzniecības speciālista iepriekš izstrādātā plāna. Lietojams atbilstošā sortimenta un labas kvalitātes stādāmais materiāls. Vēlams, lai apzaļumošanas darbus vadītu kāds lietpratējs, kas talkas dalībniekus vispirms iepazīstinātu ar stādīšanas tehniku, kociņu piesiešanu un apgriešanu. Nav jāaizmirst, ka iestādītie koki vēlāk arī palaiķam jāapkopj. Zināmas grūtības vēl rodas ar stādāmā materiāla sagādi, taču vairākas audzētavās jau ir dabūjami pietiekami daudzumi dekoratīvie koki un krūmi. Nepieciešamības gadījumā var izlīdzēties arī ar mežiem, ko var iegūt vecos parkos vai mežos. Pēc dažiem gadiem koku un krūmu stādāmo materiālu pietiekami daudzumā varēs iegūt mezsaimniecību kokaudzētavās. Pa-

gaidām derētu padomāt par stādāmā materiāla izaudzēšanu kolhozu un padomju saimniecību kokaudzētavās.

Ceļu apstādīšana būtu jāveic saziņā ar ceļu ekspluatācijas darbiniekiem, lai apstādījumus iekārtotu tā, ka tie netraucētu satiksmi, neatrastos zem elektrības vai sakaru līnijām vai citās nepiemērotās vietās. Jāizvairās no nepārtrauktu aleju izveidošanas, sevišķi tur, kur gar ceļu atrodas labi koptas mežmalas vai paveras skaistas ainavas. Iekārtojami ne tikvien rindu stādījumi, bet piemērotās vietās arī koku un krūmu grupas. Taču tās nav jāizvieto simetriski ar vienādu koku skaitu, kā to vietām var vērot.

Jaunu augļu dārzu stādīšana jāveic speciālista dārzkopja vadībā pēc lietpratīgi izstrādāta plāna, lai būtu pareizs dažādu šķirņu izvietojums. Nav jāaizmirst, ka jāapkopj arī iepriekšējo gadu stādījumi.

Meža un dārzu dienās jāveic arī dabas aizsardzības propaganda.

P. Sarma,
Latvijas dabas un vēstures
biedrības dabas sekcijas
vadītājs

LABOJUMS

Mūsu avīzes 26. aprīļa numurā 2. lappusē rakstā «LKP Jēkabpils un Krustpils rajonu komiteju apvienotais plēnums» ieviesusies kļūda. Pirmās slejas trešajā rindkopā ievēlēto biroja locekļu uzskaitījumā nav pieminēts V. Kārklis.

Redaktora v. Z. TILTINA

Vajadzīgs grāmatvedis. Pieteikties Biržu internātskolā, telefons Birži 2.

Avīze iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tāruni redaktoram — 2342, redaktora vietniekam — 2502. Literāriem līdzstrādniekiem — 2340, tiešais vads tālrunim — 7. Krustpils centrālās abonentiem — Krustpils 353. Redakcija: Jēkabpili, Brīvības ielā 112.

Газета «Брива Даугава» — орган Екабпилского районного комитета КП Латвии и районного Совета депутатов трудящихся, город Екабпилс, Латвийская ССР.